

КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА ЗА ПРЕДМЕТ СРПСКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ У ГИМНАЗИЈИ „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ”

Циљ учења српског језика и књижевности је:

- унапређивање језичке и функционалне писмености;
- стицање и неговање језичке и књижевне културе;
- оспособљавање за тумачење и вредновање књижевних дела;
- афирмисање и прихватање вредности хуманистичког образовања и васпитања ученика;
- развијање личног, националног и културног идентитета, љубави према матерњем језику, традицији и култури српског народа и других народа и етничких заједница.

Предмет Српски језик и књижевност је веома комплексан предмет јер у себи укључује три различите области: Језик, Књижевност и Језичка култура, које треба да чине предметну целину, да се прожимају и употпуњују.

На основу постављеног циља предмета Српски језик и књижевност („Службени гласник” – „Просветни гласник” 4/2020) Стручно веће професора српског језика и књижевности Гимназије „Светозар Марковић” донело је, применом различитих метода и техника, следеће критеријуме оцењивања ученика у све три области.

ОЦЕЊИВАЊЕ

Формативно оцењивање јесте редовно и планско прикупљање релевантних података о напредовању ученика, постизању прописаних исхода и циљева и постигнутом степену развоја компетенција ученика. Саставни је део процеса наставе и учења и садржи повратну информацију наставнику за даље креирање процеса учења и препоруке ученику за даље напредовање и евидентира се у педагошкој документацији наставника. (ПОСШ, члан 3, СГ 10/2024)

Сумативно оцењивање јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине, модула или на крају првог и другог полугодишта, из предмета и владања. (ПОСШ, члан 3, СГ 10/2024)

Настава и учење српског језика и књижевности треба да допринесу развоју стваралачког и истраживачког духа који ће омогућити ученицима да развијају знања, вредности и функционалне вештине које ће моћи да користе у даљем образовању, у професионалном раду и у свакодневном животу; формирају вредносне ставове којима се чува национална и светска културна баштина; буду оспособљени за живот у мултикултуралном друштву; овладају општим и међупредметним компетенцијама, релевантним за активно учешће у заједници и целоживотно учење.

Предмет Српски језик и књижевност је веома комплексан предмет јер у себи укључује три различите области: Језик, Књижевност и Језичка култура, које треба да чине предметну целину, да се прожимају и употпуњују.

Критеријум је објективна мера на основу које се процењује успешност ученика у остваривању образовних исхода и развијању компетенција. *Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника, које наставник бира у складу с критеријумима оцењивања и прилагођава потребама и развојним специфичностима ученика. (ПОСШ, члан 14, СГ 10/2024)*

Области/теме из књижевности прате одговарајући садржаји: књижевна дела за обраду и изборни садржаји. Све што се чита и обрађује у настави књижевности, сматра се лектиром. Дела за која је потребно више времена ученицима да их прочитају, посматрају се као домаћа лектира.

Област Језичка култура организована је тако да подразумева четири вештине: писање и говор (као продуктивне) и слушање и читање (као рецептивне).

УСМЕНЕ ПРОВЕРЕ ЗНАЊА

Оцењивање се врши континуирано, на сваком часу. Ученици чије знање наставник проверава на часу усменим путем бирају се методом случајног одабира, према жељама ученика да тог дана одговарају усменим путем, или у договору са наставником.

УСМЕНО ОДГОВАРАЊЕ

Ученику који одговара усменим путем постављају се **три питања**, а аритметичка средина бројчаног вредновања сваког одговора представља коначну сумативну оцену.

Учеников успех на усменим проверама знања вреднује се на следећи начин, а у складу са Правилницима о оцењивању у основној и средњој школи:

- **Одличан (5)** – Ученик на постављено питање одговара самостално, и показује висок ниво познавања градива, одговара на потпитања наставника без помоћи наставника и самостално повезује знања уводећи и појмове и појаве које се тичу других предмета, или на начин који показује висок степен развијености међупредметних компетенција. Успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа (почев од препознавања градива до примене наученог на новим примерима). Успешно актуализује своја знања и повезује их са стварним примерима из живота.
- **Врлодобар (4)** – Ученик самостално одговара на питања, уз минималну помоћ и погрешке, добро познаје појмове који се тичу градива, не лута по теми постављаног питања, самостално одговара на потпитања која даје наставник, или уз малу помоћ наставника. Успешно решава задатке на свим нивоима постигнућа, уз малу помоћ наставника.
- **Добар (3)** – Ученик познаје градиво, уме да препозна појмове који се тичу градива и да их репродукује, уз помоћ наставника уме да одговори на потпитања, али често греша. Не открива узрочно-последичне везе и не може самостално закључивати о њима. Одговара на питања основног нивоа и задатке које је наставник већ давао на часу. Показује занимање и труди се, упркос свему.
- **Довољан (2)** – Ученик може набројати, именовати или уз помоћ наставника дефинисати само основне појмове, стално га треба подсећати и усмеравати у одговорима наводити на тачна решења и уз помоћ наставника је у стању да реши задатке основног нивоа. Отежано повезује дате чињенице и често греша у примени знања.
- **Недовољан (1)** – Ученик није савладао основне појмове које садржи тема коју одговара, не показује интересовање да уз помоћ наставника пронађе одговоре, одговара са „не знам“ и „дајте ми један“, не жели усмено да одговара кад на њега дође ред или када га наставник позове да одговара.

УСМЕНО ОДГОВАРАЊЕ ЛЕКТИРЕ

Обрада лектире подразумева учешће ученика у свим елементима анализе (почев од изношења биографских података, преко одлика епохе којој писац и дело припадају, фабуле, до значаја дела и ваших утисака о делу).

Одличном (5) оценом биће оцењени они ученици који су веома активни, одговори су им потпуни и тачни, али и аргументовани деловима текста, тј. цитатима из дела.

Врлодобром (4) оценом биће оцењени они који нису толико активни, али учествују у већем делу анализе са потпуним, тачним и поткрепљеним одговорима.

Добра (3) оцена је за оне чији одговори нису аргументовани или је активност ближа пасивности.

Довољна (2) оцена је за оне ученике који дају тачне одговоре само када их професор прозове.

Недовољна (1) оцена је за ученике који дају потпуно нетачне одговоре јер нису прочитали дело или не учествују ни у једном делу обраде лектире.

Резултати теста прочитаности, ако су од 50%+1 до 100% тачних одговора, не утичу на коначну оцену.

Резултати теста испод 50% тачних одговора аутоматски доносе јединицу тим ученицима.

ПИСАНЕ ПРОВЕРЕ ЗНАЊА

Оцена из писмене провере постигнућа уписује се у дневник у року од осам радних дана од дана провере, у противном писмена провера се поништава. Ако после писмене провере постигнућа више од половине ученика једног одељења добије недовољну оцену, писмена провера се понавља за ученика који је добио недовољну оцену и за ученика који није задовољан оценом. Провера из става 4. овог члана понавља се једанпут и може да буде организована на часу допунске наставе. Пре организовања поновљене провере, наставник је дужан да одржи допунску наставу, односно да организује допунски рад. Ученик и родитељ има право на образложење оцене, као и право увида у рад ученика (писмене радове, контролне задатке, тестове знања, производе практичног рада, презентације и др.) на основу кога је оцена дата. (ПОСШ, члан 16, СГ 10/2024)

Све писане провере знања треба писати **писаним словима читко и уредно**.

Ученику је током писане провере знања **збрањена употреба недопуштених средстава** (мобиљни телефони, бубице, свеске, пушкице, књиге) и преписивање. Уколико наставник примети на часу употребу оваквих средстава против ученика се покреће васпитно-дисциплински поступак који означава тежу повреду радних обавеза ученика по ЗОСОВ.

ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ

Писмени задаци су провера савладаности писменог изражавања ученика и подразумевају учеников самостални рад. Уколико наставник утврди да је ученик преписао (плагирао) туђ рад у било којој мери, сматра се да ученик није одговорио на задатак и добија оцену недовољан (1).

Наставник је дужан да укаже на изворе одакле је рад преписан (слика екрана, линк, са датумом када је погледан од стране наставника), и да на тај начин документује преписано. Задатак се може сматрати преписаним иако наставник није утврдио да се преписивање десило употребом недозвољених средстава, већ је научен напамет или на други начин. Уколико наставник нађе два (или више) иста задатка код различитих ученика, како садржински или по сличним грешкама, сматра се да ученици нису написали задатак без обзира ко је од кога преписао и задатак се за те ученике понавља.

У току школске године ученик је дужан да пише **четири писмена задатка**, од којих два пише **ћириличким писмом**, а два пише **латиничким писмом**. Препорука је да се исправак писменог задатка пише другим писмом у односу на писмо писменог задатка. Сваки наставник одлучује да ли ће на писменом задатку задати теме везане за градиво, теме које нису везане за градиво (слободне теме) или ће дати комбинацију ова два типа тема. Оптималан број тема који се даје на сваком писменом задатку је **четири теме**.

Пошто у самом Правилнику није прецизно наведен начин давања препоруке (писмено или усмено) наставник на часу индивидуалног исправка писменог задатка може да да усмену препоруку за напредовање ученика, уз обавезу да то убележи у свеску за писмене задатке. Приликом оцењивања писмених задатака предлажемо да се вреднују следећи елементи:

1. Садржај рада (одговор на постављену тему);
2. Организација и структура рада;
3. Језик и правопис;
4. Уредност задатка.

ОБЛАСТ ОЦЕЊИВАЊА		ОЦЕНА
САДРЖАЈ РАДА (ОДГОВОР НА ПОСТАВЉЕНУ ТЕМУ)	Ученик је добро одабрао примере којима може да аргументује став о задатој теми; Грађа је богата и адекватна. ТЕМА ИЗ ГРАДИВА: препознати кључни садржајни подаци, аргументоване тврдње, разумевање текста, опредељеност на постављену тему, а не уопштавање; лично промишљање о постављеној теми, уз ослањање на градиво; креативност.	Одличан (5)
	Ученик је добро одабрао примере којима може да аргументује став о задатој теми; Грађа је богата и адекватна. ТЕМА ИЗ ГРАДИВА: о слањање на школску интерпретацију и секундарну литературу, без показаног личног промишљања; увод и закључак коментаришу тему, у разради допуштена извесна удаљавања/ уопштавања.	Врлодобар (4)

	<p>Основна теза (став, поглед на тему) није представљена у довољној мери јасно; Недовољно јасно и прегледно саопштена; Недовољно грађе (непоткрепљено, уопштено). Тема јасно изведена, уз општа места (стереотипи, клишеи). Коректан задатак, без великих узлета и падова; просечан и предвидив.</p> <p>ТЕМА ИЗ ГРАДИВА: без материјалних грешака, али површно и уопштено.</p>	Добар (3)
	<p>Основна идеја није саопштена; Грађа или њени делови нису у вези са темом, односно недовољно исказана повезаност текста.</p> <p>ТЕМА ИЗ ГРАДИВА: садржаји се везују за препричавање фабуле. Ученик се трудио да одговори на тему и напише прихватљив задатак. Ученик површно познаје дело о којем пише (на основу секундарне литературе; тврдње на граници материјалних грешака, 1-2 незнатније материјалне грешке). Пристојност у изражавању.</p>	Довољан (2)
	<p>Основна идеја није саопштена; Грађа или њени делови нису у вези са темом, односно недовољно исказана повезаност текста.</p> <p>ТЕМА ИЗ ГРАДИВА: садржаји се везују за спорадично и недоследно препричавање фабуле. Промашена тема (уколико је тема из градива, крупне материјалне грешке); непристојност у изражавању. Вицеви, песме, цртежи, емотикони.</p> <p>Директно обраћање оцењивачу и коментарисање ситуације (часа).</p>	Недовољан (1)
ОРГАНИЗАЦИЈА И СТРУКТУРА РАДА	<p>Грађа је организовано изложена; Одабрана грађа има видљиву и логичку језичко-смисаону повезаност; Подела грађе на уже мисаоне целине (пасусе, одељке) је сврсисходна и, с обзиром на компактност тих целина, оправдана; Свака реченица је нова мисао, без таутологије (сем кад она има стилско оправдање); Мисли се развијају прогресивно, напредујући према пуном одговору на тему.</p>	Одличан (5)
	<p>Грађа је организовано изложена; Одабрана грађа има видљиву и логичку језичко-смисаону повезаност; Подела грађе на уже мисаоне целине (пасусе, одељке) је сврсисходна и, с обзиром на компактност тих целина, оправдана; Свака реченица је нова мисао, без таутологије (сем кад она има стилско оправдање); Мисли се развијају прогресивно, напредујући према пуном одговору на тему.</p>	Врлодобар (4)
	<p>Логичност редоследа излагања није поштована у довољној мери; Подела на пасусе (одељке) је у неким случајевима неоправдана и механичка; Не развијају се мисли прогресивно, има понављања или враћања.</p>	Добар (3)

	Несређена и нејасна форма приповедања која губи ток или га нема; Тешко се стиче слика о целовитости текста, описивање је неадекватно; Мисао нејасна и неразвијена, нема јасних целина.	Довољан (2)
	Несређена и нејасна форма приповедања која губи ток или га нема; Тешко се стиче слика о целовитости текста, описивање је неадекватно; Мисао нејасна и неразвијена, нема јасних целина.	Недовољан (1)
ЈЕЗИК И ПРАВОПИС	<p>Богата и примерена лексика (разноврсност и оригиналност у избору речи у оквирима књижевног стандарда или функције датог језичког изражавања); Синтаксички јасно обликовање исказа (јасна и прецизна реченица, прилагодљивост облику казивања – субјективан или објективан однос према датој предметности, без сувишног или недовољног у реченичкој структури); Поштовање правописних правила на високом нивоу. Јасно обликоване и логично повезане мисли у реченице. Граматичка и правописна коректност (1-2 мање грешке). Прикладни изрази и значења (домаће, биране речи; нема непотребних туђица; без стереотипа и клишеа).</p> <p>Примери могућих грешака:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стил – конструкције <i>од стране, без да је; из тог разлога...</i> - по први пут - морам учити - , је дошао - донешен - обмањивајући - срећа и радост - дуго времена - јел 	Одличан (5)
	<p>Богата и примерена лексика (разноврсност и оригиналност у избору речи у оквирима књижевног стандарда или функције датог језичког изражавања); Синтаксички јасно обликовање исказа (јасна и прецизна реченица, прилагодљивост облику казивања – субјективан или објективан однос према датој предметности, без сувишног или недовољног у реченичкој структури); Поштовање правописних правила на високом нивоу. Јасно обликоване и логично повезане мисли у реченице. Граматичка и правописна коректност (3-4 мање грешке или 1 крупнија грешка, под условом да је по свему осталом састав испунио критеријуме за петицу). Прикладни изрази и значења (домаће, биране речи; нема непотребних туђица).</p> <p>Примери могућих грешака:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ћу да идем - требавам - у сновима санјамо - јунак 	Врлодобар (4)

<ul style="list-style-type: none"> - чак шта више - свакодневница - Жив и здрав био. 	
<p>Сиромашан лексички фонд, употреба речи непознатог и неадекватног значења; Честа употреба фраза које немају своје стилско оправдање, устаљеност израза, понављања речи; Синтаксички коректно, али компликовано обликовање исказа (непотребно дуга и мање јасна реченица, нижа прилагодљивост форми приповедања – субјективан или објективан однос према датој предметности.); Погрешно писање слова, речи и интерпункције, недоследности у писању негације, гласовних промена.</p> <p>Примери могућих грешака:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самном - ићићу - сумљати - преТседник, одКинути, задаТци, биТци - несхвативши - не склад - иЗпремештати - строжији, вишљи <p>Ову оцену поставити као граничну за следеће грешке:</p> <ul style="list-style-type: none"> • писање негације • аорист помоћног глагола бити • гласовне промене • писање управног говора • компарација <p>(1-2 грешке из наведених области)</p>	Добар (3)
<p>Језик недефинисан и сиромашан препун колоквијализама, и неадекватно употребљеног жаргона; Избор речи без логичког разлога и унутрашње логике текста; Нејасно и компликовано; Правописно некоректно, понављање неправилних језичких облика (грешке у писању негације, гласовних промена, облика речи); Недопустиве грешке у односу на узраст ученика. Познавање писма. Слабо познавање правописних и граматичких правила; уз поштовање синтаксичке целовитости (велико слово на почетку реченице, тачка на крају обавештајне; упитник, узвичник...).</p> <p>Примери могућих грешака:</p> <ul style="list-style-type: none"> - своим, бијо, пратијо - реко - идиот, будала, глуп... - dj ≠ đ 	Довољан (2)

	<ul style="list-style-type: none"> - тео, оћу - граЦки, преЦедник - пиједан - окрећати - помоће ти - вијолин <p>Ову оцену поставити као граничну за следеће грешке:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сугласник „ј“ • Сажимање „ао“ 	
	<p>Језик недефинисан и сиромашан препун колоквијализама, и неадекватно употребљеног жаргона; Избор речи без логичког разлога и унутрашње логике текста; Нејасно и компликовано; Правописно некоректно, понављање неправилних језичких облика (грешке у писању негације, гласовних промена, облика речи); Недопустиве грешке у односу на узраст ученика. Непознавање писма. Континуирано мешање ћирилице и латинице. Слабо познавање правописних и граматичких правила, непоштовање синтаксичке целовитости.</p> <p>Примери могућих грешака:</p> <ul style="list-style-type: none"> - гете - просветитељство - гимназија „Светозар марковић“ - ја сам ☺ - београд 	Недовољан (1)
УРЕДНОСТ	Чист, прегледан и уредан задатак.	Одличан (5)
	Чист, прегледан и уредан задатак.	Врлодобар (4)
	Задатак има мрље, жврљотине које нарушавају изглед текста, али не утичу на читљивост текста	Добар (3)
	Неуредан и нечитак задатак	Довољан (2)
	Неуредан и нечитак задатак, потпуно нечитак рукопис	Недовољан (1)

За све типове писаних провера важе следећи критеријуми у вези са коришћењем писама:

ТИПОВИ ГРЕШАКА	МЕРА 1	МЕРА 2
1. Неразликовање писаних и штампаних слова	- Праћење и доследно исправљање грешака у току једног полугодишта;	- Уколико после две писане провере (једно полугодиште) ученик не буде остварио напредак, смањује се једна оцена.

	- бележење у оквиру коментара на писане провере (формативно оцењивање).	
2. Писање великог слова као малог и малог слова као великог	- Ученику се одмах скреће пажња на погрешну употребу великог слова као малог и малог слова као великог.	- Уколико после прве опомене ученик не исправи своју грешку, следећи пут се смањује једна оцена.
2. „Ја то тако пишем”	- Праћење и доследно исправљање грешака у току једног полугодишта; - бележење у оквиру коментара на писане провере (формативно оцењивање).	- Уколико после две писане провере (једно полугодиште) ученик не буде остварио напредак, смањује се једна оцена.
3. Изостављање дијакритика	- Ученику се после 1-2 грешке скреће пажња (коментар).	- Уколико ученик има више грешака, укупна оцена не може бити виша од 3; - уколико ученик доследно изоставља дијакритике (кроз цео рад), оцена не може бити виша од 1 или 2.
4. Мешање сличних слова у оквиру истог писма (ђ-ѣ, л-љ...)	- Ученику се после уочене грешке скреће пажња (коментар).	- Уколико ученик има више од 2 грешке, смањује се оцена; - уколико ученик у већој мери меша слова, оцена не може бити више од 3; - уколико ученик доследно меша слова (кроз цео рад), оцена не може бити више од 1 или 2
5. Изостављање слова	- Ученику се после уочене грешке скреће пажња (коментар).	- Уколико ученик има више од 2 грешке, оцена не може бити виша од 3; - уколико ученик доследно изоставља слова у речима (кроз цео рад), оцена не може бити више од 1 или 2.

6. Мешање потпуно различитих слова	- Професор (у сарадњи са одељењским старешином) треба да утврди разлоге овакве грешке, тј. да елиминира могућност здравственог проблема.	- Уколико ученик нема здравствених проблема, овакав тип грешке се не толерише и рад се оцењује негативном оценом.
7. Непознавање свих слова, писање непостојећих слова (дј, дж...)	- Уколико ученик направи овакву грешку, одмах му се скреће пажња, а оцена не може бити више од 2.	- Уколико ученик направи више од 2 овакве грешке, оцена не може бити позитивна.
8. Мешање ћириличних и латиничних слова	- Ученику се скреће пажња на уочену грешку и она се толерише у случају да број грешака није већи од 1 или 2 (код слова која су слична).	- Уколико ученик више од 3 пута направи овакав тип грешке, смањује се једна оцена; - уколико ученик већински меша писма, оцена не може бити већа од 2; - уколико ученик доследно меша писма (у оквиру речи, синтагме, реченице...), оцена је негативна.

* Мере се односе на један тип грешке.

** У случају да се у раду јављају различити типови грешака, оцена се додатно смањује.

ИНИЦИЈАЛНИ ТЕСТ

Иницијално тестирање из српског језика на почетку сваке школске године има за циљ да наставницима пружи увид у предзнање, вештине и евентуалне недостатке ученика из претходног разреда. Овај тест омогућава наставницима да процене на ком нивоу се налази сваки ученик, да идентификују области које захтевају додатну пажњу и подршку, као и да планирају наставу у складу са реалним потребама одељења.

Иницијални тест није намењен оцењивању постигнућа, већ дијагностиковању почетног стања знања и способности. На основу резултата, наставник може да прилагоди методе рада и темпо наставе, индивидуализује приступ и пружи додатну помоћ ученицима којима је потребна.

Иницијални тест се вреднује формативно, што значи да се резултати не бележе као оцене које утичу на закључну оцену из предмета. Формативно оцењивање подразумева давање повратне информације ученицима и родитељима о тренутном нивоу знања, без притиска и страха од лоше оцене на самом почетку школске године.

На овај начин, ученици се подстичу на искрено решавање теста, без потребе за припремом или преписивањем, јер резултат служи искључиво за унапређење наставног процеса. Такође, формативно оцењивање доприноси развијању самопоуздања код ученика и мотивише их да раде на својим слабостима у сигурном и подржавајућем окружењу.

Иницијално тестирање из српског језика је важан алат за планирање квалитетне и прилагођене наставе. Вредновање формативним оценама обезбеђује правичну и подржавајућу атмосферу за ученике, омогућавајући им да школски успех граде на реалним основама.

КОНТРОЛНИ ЗАДАЦИ И ТЕСТОВИ

Контролни задаци изражавају се бројчаним критеријумом израженим у процентима. Као тачан задатак признаје се само **потпун и правописно коректан одговор**. Контролни задатак или тест попуњава се хемијском оловком писаним словима писмом којим је контролни задатак или тест откуцан.

Процентуална скала:

0% – 40 % = Недовољан (1)

41% – 59% = Довољан (2)

60% – 74% = Добар (3)

75% – 89% = Врлодобар (4)

90% – 100% = Одличан (5)

ТЕСТ ПРОЧИТАНОСТИ ЛЕКТИРЕ

Тестови прочитаности лектире представљају проверу познавања књижевног текста који се обрађује као домаћа лектира и за чије читање је потребно дуже време. За условно прихватање да је ученик прочитао лектиру узима се 50%+1 тачан одговор. Наставник има право да ученику који није прочитао домаћу лектиру и који је на тесту прочитаности остварио мање од 50% тачних одговора да недовољну оцену (1). Остале оцене би требало да се воде као формативне оцене.

ДОМАЋИ ЗАДАЦИ И ПОСЕБНИ (ИНДИВИДУАЛНИ) ЗАДАЦИ:

Наставник води евиденцију о домаћим задацима и индивидуалним задацима које је дао ученику. Три ненаписана домаћа задатка вреднују се оценом недовољан (1).

Уколико ученик није понео домаћи задатак на час (није донео свеску, радну свеску, презентацију, плакат, пано или нешто друго), сматра се да га није урадио.

Уколико наставник утврди да је домаћи задатак писао неко други, или је преписан са интернета, сматра се да га ученик није урадио.

Уколико ученик покаже на следећем часу уредно написан домаћи задатак, наставник то бележи у своју педагошку свеску, али се не брише минус или друга знака да је задатак неизвршен, уколико ученик заиста није поправио свој однос према домаћим задацима. Уколико ученик добије посебан задатак у договору са наставником, бира облик у којем ће га представити.

Ако ученик има задатак да спреми презентацију, мапу ума или други дигитални или аналогни садржај, оценом одличан (5) може се оценити презентација (дигитални алат) урађена по следећим критеријумима:

1. презентација садржи највише десет слајдова;
2. слајдови нису оптерећени текстом већ служе само као основ за успешно презентовање садржаја;
3. ученик одлично познаје тему о којој говори и излагање уз помоћ презентације (дигиталног алата) је течно и има свој логички след;
4. презентација не поседује граматичке и правописне грешке;
5. презентација није преузета са интернета (са сајта Википедије или слично), већ указује на изворе одакле је ученик преузео материјале.

Уколико је задатак површно одрађен, преузет са интернета, или само преузет текст без критичког односа према садржају, уколико ученик не познаје тему довољно да би самостално о њој говорио, али је показао интересовање и урадио задатак, његов се одговор позитивно оцењује као урађен, али не добија оцену, већ се позитивн одговор води у педагошкој свесци наставника.

Стална активност и пет узастопно тачно написаних задатака оцењује се оценом одличан (5).

РАД У ГРУПИ

Оцена за рад у групи иста је за све ученике у групи, осим уколико наставник није донео посебан поступак вредновања груног рада, и пише се у педагошкој свесци.

Знање стечено групним радом проверава се индивидуално и важи за целу тему, а не само за посебне радне задатке групе, и може се уписати у дневник рада.

ФОРМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

На основу података прикупљених формативним оцењивањем могу се извести оцене које се уносе у књигу евиденције о образовно-васпитном раду (у даљем тексту: есДневник), у складу са критеријумима прописаним овим правилником. Под подацима, у смислу овог правилника, подразумевају се подаци о знањима, вештинама, ангажовању, самосталности и одговорности према раду, а у складу ца школским програмом. (ПОСШ, члан 3, СГ 10/2024)

Наставник сам процењује које врсте активности ће аутоматски завести у есДневник, препорука је да се активност на часовима посебно вреднује (плусевима у педагошкој документацији), а пет плусева/ минусева претвара се у једну од три формативне оцене.

ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА

Закључну оцену из предмета утврђује одељењско веће на предлог предметног наставника. Закључна оцена је бројчана и утврђује се на основу свих оцена од почетка школске године и сагледавања развоја, напредовања и ангажовања ученика и прикупљених података у педагошкој документацији наставника.

Ученику који има мање од три оцене у току полугодишта не може се утврдити закључна оцена. Предметни наставник који није утврдио прописан број оцена у току полугодишта обавезан је да ученику који редовно похађа наставу, а нема прописани број оцена, спроведе оцењивање на редовном часу или часу допунске наставе у току трајања полугодишта (у току последње недеље наставе) уз присуство одељењског старешине, члана стручног већа, стручног сарадника (педагога или психолога) или групе ученика.

Закључна оцена за успех из предмета може изузетно да буде и највећа појединачна оцена уписана у дневник, добијена било којом техником провере постигнућа.

Закључна оцена за успех из предмета не може да буде мања од:

- 1) одличан (5), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена најмање 4,50;*
- 2) врло добар (4), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 3,50 до 4,49;*
- 3) добар (3), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 2,50 до 3,49;*
- 4) довољан (2), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена од 1,50 до 2,49.*

Закључна оцена за успех из предмета је недовољан (1), ако је аритметичка средина свих појединачних оцена мања од 1,50.

Одељењско веће може да промени предлог закључне оцене предметног наставника искључиво уз образложење према критеријумима утврђеним овим Правилником. Одељењско веће утврђује нову оцену гласањем. Утврђена оцена из става 15. овог члана евидентира се у напомени, а у записнику одељењског већа шире се образлаже. (ПОСШ, члан 17, СГ 10/2024)

Стручно веће професора српског језика и књижевности